1943 július 31. szombat.
XVII. évfolyam 31. szám.

Ára 12 fillér

CELDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1.50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

Finn évszázadok

Ily címmel jelent meg egy külsőre is helyes könyv a magyar könyvpiacon a kiváló finn egyetemi tanárnak, Lauri Kettunen-nek tollából a *Könyv- és Lapkiadó Rt.* kiadásában. A könyv nélkülözhetetlen azok számára, akik az „északi kérdést", közelebbről a finn kérdést éppen ma, 1943 borzalmas megpróbáltatásai között meg akarják érteni. Elmondja a tudós szerző, mit kellett szenvednie Finnországnak, azaz Suominak évszázadokon keresztül, közben úgy érezzük, mintha a magunk történetét, a magyarság kinszenvedéseit, nemzeti létünk megpróbáltatásait olvasnók. Ez a könyv nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a finn testvérekről mélyebb, komolyabb s lélekerősítőbb ismereteink legyenek. Nem száraz történelmi adathalmaz ez a mű, nem is a régmultról szól, a fajta küzdelme tarul föl benne, a nemzeti lét vajudása, az elnyomás alóli felszabadulás, megismerjük a finn kérdés szerkezeti okait, a nemzetiségi kérdést, a faji önállósulást s mily biztató adatok ezek számunkra, akik oly sokszor elcsevegünk s mármár azt hisszük; céltalan a küzdelmünk. Hogy akartak Finnországból királyságot csinálni a mult világháború után, s hogyan lett köztársaság, minő tanulságos párhuzam. Huszonöt évvel ezelőtt valójában alig lehetett beszélni finn egyetemről, a germán-svédek minden fontos pozíciót megszállott az országban, de a finnek csodálatraméltó szívóssággal 25 év alatt finné tették az országukat s megteremtették a világ legszebb, legcsodálatraméltóbb, legbecsületesebb, legkeresztyénibb országát. Nem primitív, műveletlen fokon, szellemi sötétségben, hanem kiművelt emberfejeken, magasfokú intelligencia révén. Minél műveletlenebb, sötétebb egy nép u. i. annál „vallásosabb", s minél műveltebb, felvilágosultabb, annál nehezebb vallásosnak lennie. A finn népnek csak használta vált magas szellemi élete, mert a kereszténység hatalmas lelki ébredést hozott létre még a mult században, ami azóta is állandóan tart s táplálja ezt a derék népet.

A könyv elvezet bennünket a legújabb eseményekig. Látjuk a finn nép hősi küzdelmét az orosz kolosszussal, szívós ellenállásukat a karjalai földszorosban, a moszkvai kényszerbékét, a szomszéd államok tétovázását, a későn és szűken érkező segítséget. A német-orosz háború kitörése pillanatában az oroszok rögtön megtámadják a finneket, akik ettől a pillanattól kezdve eredményesen harcolnak. Harcolniok kell, mert nincs kétség ebben a népben az iránt, hogy irmagot sem hagy belőlük a szovjet győzelem esetén. Inkább vállalják, ha úgy hozza a sors, a becsületes és dicsőséges halált, semhogy a „béke" örve alatt irtsák ki őket lengyel és eszt példára. A szovjet u. i. nem irgalmaz még a „baráti államnak" sem. Hát ezért harcolnak. Tudják, miért kell a végsőkig kitartaniok. Hogy az erősebb elfojthatja-e a gyengébbet, az ma még, a jelen borúra vonatkoztatva titok. „Ebben a pillanatban csak annyit állapíthatunk meg, hogy a finn nemzet folytatja harcát önállóságáért és állami szabadságáért, mint Nyugat előőrse Keleten. A finn ember szenvedései és áldozatai talán nagyobbak, mint a külföldi — bármilyen nehéz viszonyok közt él is — gondolhatná, de a finnek napsütéses világnézetükre támaszkodva hiszik, hogy a vérből és szenvedésből ragyogó jövő emelkedik ki. Vagy — hogy egy mult századbeli finn történetíró szavait használjuk: „Az Isten annyit fáradott, míg a finn nemzetet megteremtette, hogy nem fogja engedni, hogy elbukják, hanem megfelelő nagy feladatra készíti elő."

A magyar nemzet együtt érez a finn néppel!

Polgárság és asszimiláció

Már 1848 előtt szőnyegre került az új feladatokra teremtett magyar polgári rend szervezésének kérdése. Ez a rend a haladó nemességből, a honoratiorokból (tehát abból az értelmiségi rétegből, mely nem a nemességből került fel és éppen ezért közjogi helyzete szégyenletesen bizonytalan volt), a tényleges polgarságból és a parasztság feltörekvő elemeiből alakult volna. 1867 után is lényegében ezekből az elemekből vgyült a középréteg, de ne feledjük, hogy a társadalmi vegyületek sora mindig a vegyülő elemek arányától függ s ez az arány egészen más lett 1867 után, mint lett volna 1848-ban.

A szabadságharc bukásával éppen a nemesség és főnemesség legjobbjai pusztultak el, kényszerültek bujdosásba, vagy pedig helyrehozhatatlan belső törést szenvedtek. A kiegyezés műve e mellett véglegesen kiktatta a számbavehető politikai tényezők sorából azt a népi forradalmat, mely 1848-ban már-már fellobbant, az önvédelmi harc ugyan arra kényszerítette, hogy hamu alatt üszkösödjék, de a győztes szabadságharc után mindenesetre történelmi méretű paraszti előretörés alakjában jelentkezett volna.

A kiegyezés kormányai mindvégig bizalmatlanok voltak a színmagyar néppel szemben, mely „Kossuthot várta" s inkább a nemzetiségekből, később a zsidóságból merítettek a középréteg medencéjébe. Áruló nyilatkozatot hagyott erről a politikai irányzatosságról Pulszky Ferenc a kiegyezés korának egyik legtekintélyesebb szelleme, aki egyik tanulmányában a vezető szerepet a dzsentrire bízza, polgárosodására alkalmas elemeket pedig a hazai németségtől és zsidóságtól vár. Maga a dzsentri sem volt alkalmas arra, hogy helyes utra vezesse a magyarságot, mert fáradt és széteső réteg volt.

A dzsentriben ugyanis senki se keresse a század első felének hősi teljesítményekre képes köznemeseit, hanem inkább a köznemesség második és harmadik vonalának leszármazottjait, azokat, akik éppen köznemességünk legszebb történelmi vonásait: a független magatartást, az önkormányzat ősi elvét és a szabadságeszmét adták el s többnyire a központosító kormányzati törekvések csatlósaivá vedlettek. Az idegen polgárság sarjai pedig gyorsütemű látszat-asszimiláció utján jutottak a középrétegbe, s ezt a tényt túlzott és türelmetlen „soviniszta" magatartás által próbálták leplezni.

„Sovinizmusok" lázszólag „magyar imperialista" eszméket ringatott, a tényleges imperializmust azonban inkább a valódi magyarok ellen érvényesítették a maguk hatáskörében, mert a valódi magyarokkal való érintkezés és surlódás a legkellemetlenebb élményt keltette életre bennük: eredendő idegenségükre figyelmeztette őket.

A zsidó asszimilálósok feltörekvő lázukban pedig részben „fölfelé" asszimilálódtak, részben pedig a magyar történelmi gondolat romjain akartak országot építeni a maguk képére és hasonlatosságára. *(Féja Géza: Nagy vállalkozások kora.)*

Képviselőtestületi gyűlés

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete hétfőn délután *Hokhold* István községbíró elnöklete mellett rendkívüli közgyűlést tartott s a következő határozatokat hozta: A rühes lovak fertőtlenítése céljából épített gázkamra használati díját állatonként tíz pengőben állapította meg. — *Csecsenovics* István községi kocsis, részére — mivel a nyolcadik gyermeke született — 250 pengő szülési segélyt szavazott meg. — *Lajtai* Tivadar vezetőjegyző, légoltalmi parancsnok lakására bekapcsolják a telefont s ahhoz is hozzájárult a gyűlés, hogy a községi apaállatokat eltartó gazdák részére a tartásdíj 50%-kal felemeltessék.

Majd *Lajtai* Tivadar vezetőjegyző ismertetette az önkormányzati közszolgáltatások legmagasabb mértékének alkalmazása, valamint a külön illetékek és díjak szedése tárgyában kiadott belügyminiszteri rendeletet, melynek értelmében a gyűlés elhatározta, hogy a község költségvetésének egyensúlyban tartása céljából — mint ahogy azt Szombathely tette — bevezeti a szikvíz-, ásványvíz- és a vigalmi adót s ezeken kívül felemeli a vásári helypénzt, továbbá a vágóhíd- és húsvizsgálati díjat.

A községi tanonciskola igazgatójának tiszteletdíját évi 240 pengőre, míg az iskola óradó tanítóinak és tanárainak tiszteletdíját évi 100 pengőre emelte fel a gyűlés, majd sor került a községi alkalmazottak illetményeinek újabb megállapítására. E szerint a községi szülésznők évi fizetését 720 pengőről 780 pengőre emelték, a bajuk s egyéb szegődményesek fizetését pedig a II. osztályú altisztek fizetésével hozták arányba, ami kb. 30%-os emelést jelent. Ugyancsak felemelte a gyűlés a községi hajduk és egyéb szegődményesek családi segélyét is, minden csa-

ládtag után havi 10 pengőről 15 pengőre, azonkívül a hajduk kiküldetése alkalmával az eddigi 6 pengő helyett napi 10 pengő költséget kapnak.

Természetesen a községi alkalmazottak járandóságainak felemelése szükségessé tette a község bevételének fokozását is. Így a gyűlés átlagosan 30—50 százalékkal felemelte a mázsálás, dolgozás, temetési fuvarok, helyhatósági engedélyek, továbbá a kútszivattyú és a fertőtlenítőgépek használati díját, majd *Móritz* Sándor celldömölki lakos részére, aki a középiskolások tehetségkutató versenyén rajzolásból és festészetből harmadik helyezést ért el országos viszonylatban egy évi időtartamra havi 100 pengő tanulmányi segélyt szavazott meg. — Tudomásul vette a gyűlés, hogy a vármegye törvényhatósági kisgyűlése elutasította a Vasmegyei Elektromos Művek Rt. ama követelését, amelyet Celldömölk nagyközséggel szemben támasztott a közvilágítás csökkentése miatt. Az elutasítás indokolása úgy szól, hogy a VEMR és Celldömölk között 1929-ben létrejött szerződésben a nagyközség nem kötelezte magát határozott mennyiségű közvilágítási áram elfogyasztására, tehát a légoltalmi intézkedések következtében beállott áramfogyasztás csökkenésért a VEMR nem követelhet kárpótlást.

Ezután a gyűlés tudomásul vette a celldömölki kincstári méntelep épületeinek és egyéb ingatlanainak *kisajátítása ügyében tett* eddigi intézkedéseket. A szombathelyi kir. Törvényszék kirendelt hivatalos szakértője, *dr Tóth* János, valamint a nagyközség külön megbízott szakértője, *Kirchner* Elek igazgató-főmérnök, a Steiner Béláné, valamint a Söregi Nagy József tulajdonát képező méntelepi ingatlanok jelenlegi belső értékét 251 ezer pengőben (150.000—101.000) állapították meg. A nagyközség és az érdekelt felek augusztus 1-ig kötelesek észrevételüket beterjeszteni a kir. törvényszékhez a szakértői véleménnyel kapcsolatban. — Végül a gyűlés megbízta az előljáróságot, hogy a község tulajdonát képező nyolc darab szántóföldet és legelőt (695—2140 négyszögöl nagyságuk) október 1-ig nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek adja ki hat évre bérbe.

Aguonlőtte sógorát Ács Ferenc külsővati hentes

Osztoszkodás miatt történt a súlyos tragédia

Pálffy József mersevati földműves a mult évben, amikor szülei elhúnytak, 35 hold földet vett át örökségképpen. Emiatt összeveszett sógorával, *Ács* Ferenc külsővati hentessel. A veszekedés oka az osztoszkodás volt.

Pálffy József és huga, *Ács* Ferencné egyformán örököltek. Pár nappal ezelőtt *Ács* Ferenc 9—10 kereszt gabonát szállított be udvarára, állítólag *Pálffy* földjéről. *Pálffy* emiatt megfenyegette sógorát és többek előtt kijelentette,

hogy kiírtja sógorát feleségével együtt.

Szerdán délután *Ács* Ferenc feleségével együtt kerékpárral igyekezett hazafelé Celldömölkről. Amikor Mersevaton haladtak keresztül, *Pálffy* észrevette őket udvaráról. Felébredt benne hosszú, beszaladt konyhájába és felkapott egy nagykést és kerékpárral utánuk hajtott. Nemsokára, a mersevati faluvégen utol is érte őket.

Jesni, aki valamivel hátrább hajtott férjénél, ijedtében hirtelen leugrott kerékpárjáról és a legutolsó házba menekült testvére elől. Beszaladt *Taliszter* János konyhájába — aki nem tartózkodott odahaza — és magára zárta az ajtót. *Pálffy* utána rohant és bedöntötte az ajtót. *Ácsné* kivonszolta az udvarra.

Ezalatt *Ács* Ferenc visszafordult és felesége segítségére sietett. Amikor meglátta a dulakodást felesége és testvére, *Pálffy* József között, a kaputól rákiáltott sógorára; ha nem hagyja ott feleségét, pisztolyával beléje lő. Két riasztólövést adott le. *Pálffy* ettől nem rettent meg, hanem késsel a kezében *Ácsra* támadt. *Ács* elkapta *Pálffy* cauklóját, az elkapta sógora pisztolyát. Heves dulakodás támadt. Mindketten a földre zuhantak. *Pálffy* a nagykéssel négy helyen megszúrta *Ács* Ferencet. *Ács* most már látta, hogy élete veszélyben forog, kétszer sógorába lőtt. Egyik golyó a hátán, a másik a mellkasán hatolt át. A két lövés oly súlyos volt, hogy *Pálffy* a helyszínen kiszenvedett.

Az ügyészség csütörtökön délután helyszíni vizsgálatot tartva megállapította, hogy az egyik találat *a tüdőt érte, a másik hét helyen összeroncsolta beleit. Ács* Ferencet letartóztatták és a szombathelyi törvényszéki fogházban várja további sorsát.

Irodai munkálatokra egy női munkaerőt felveszünk. Cím a kiadóban.

IRODALOM

BÓDÁS JÁNOS

a népszerű költőnek most jelent *Felfelé* cimen legújabb versekötete a Janus Pannonius Társaság kiadásában. Ebből a sok szépséget nyújtó kötetből idézzük a következő költeményt:

Aratás

Gyilkos dárdái hullanak már
a forró sugaraknak.
Forr sistereg a levegő
s apám anyám aratnak.

Hajnalban kelnek, ólmos testtel,
S az ágyba már úgy esnek,
s mit kergetnek: a gondtalan
lét mégis egyre messzebb.

Egykor én is mentem velük
a testet őrlő kínra,
aszalt a nap s véresre mart
a tüskés szederinda.

Most hűs szobában dolgozom,
— ők most is csak aratnak.
nekem az agyvelőm kaszál,
ők parasztok maradtak,

s míg szemük nyitva lesz, örök
robot marad a részük,
s a hűs szobában messziről,
így imádkozom értük:

— Küldj fejük fölé Istenem
fehér felhő-napernyőt,
lelkükből gondot és borút
fujjanak ki a szellők,

legyen kévéjük százszoros
áldással telerakva,
s szívünkben égjen tündöklve
az öröm fényes napja.

IFJ. KURÁNYI KÁLMÁN

jogosított és kijelölt gabona-, hüvelyes- és mag körzeti nagykereskedő.

Központ: Celldömölk Telefon: 119.

FIÓKTELEPEK:

Jánosháza, Belenyi, Pápa, Murazombat, Csorna, Kapuvár, Vasvár, Sárvár, Ostffyasszonyfa, Csönge, Kemeneshággyész, Kerta és Devecser.

FOGLALKOZIK:

Gabona és mezőgazdasági termények értékesítésével, úgymint különféle aprómagvak: lóhere, lucerna, nyulszapuka, bibor, stb, különféle fűmagvak, burgonya és olajosmagvak vásárlásával és a legújabb tipusu elektromágneses vetőmagtisztító-telepén aprómagvak tisztításával.

ELŐNYÖSEN KÖT

termelési szerződést, vetőmagot ad bármely mezőgazdasági terményre!

A „FRUGES"

terménykereskedelmi és ipari R.T. dunántuli főbizományosa!

Bankosszeköttetések Szombathelyi Takarékpénztár Rt. Szombathely és Fiókjainál

Forduljon eladásaival, termelési szerződéseinek megkötésével bizalommal ifj. Kurányi Kálmánhoz!

FUTURA

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága

CELLDÖMÖLKI

albizományosa a

VASMEGYEI MEZŐGAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RT.

celldömölki fiókja

Gabonaneműeket, mindennemű aprómagvakat, hüvelyes és olajosmagvakat a celldömölki és sárvári járások területén kis és nagy tételben, raktárra szállítva vagy vagónba rakva

A LEGKEDVEZŐBB FELTÉTELEK MELLETT VÁSÁROL.

Zöldhitelek igénylésével, termelési szerződések előnyös megkötésével, takarékpénztári és banküggletek minden ágában segítséget nyujt a termelőknek. A Jurcsek féle beszolgáltatási tervre vonatkozólag felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Telefonszám: Celldömölk 1. Sürgönycím: Vastakarék, Celldömölk.

Közellátási tudnivalók

Gabonavásárlásra jogosított kereskedők

Gabona vásárlásra, illetve gabonavásárlási utalvány ellenében gabona eladásra jogosított körzeti kereskedők a celldömölki és sárvári járásban a következők: Dercsi József és Horváth József Celldömölk, Takács László Vönöck és Purt Gyula Jánosháza.

Burgonya idő-előtt történő kiszedésének tilalma

Felhívja a hivatal az összes termelők figyelmét arra, hogy idő-előtt az éretlen burgonyát kiszedni nem szabad. Burgonya kiszedési ideje szeptember hó vége, illetve október hó eleje.

Vámőrlési tanusítvány igénylése

Vámőrlésre jogosultak 1943 augusztus hó 15-ig igényelhetik a lakóhelyük szerint illetékes elöljáróságnál a vámőrlési tanusítvány kiállítását. Vámőrlési tanusítványt kizárólag az állandó lakóhely szerint illetékes községi elöljáróság állíthat ki.

Ha a vámőrlésre jogosultnak gazdakönyve van, a községi elöljáróság a gazdakönyv 16. oldalán a „Hivatalos feljegyzések" rovatába beírja a megőrlitető kenyérgabona mennyiséget, az őrlés határidejét, a nyilvántartás sorszámát s ezt a bejegyzést aláírásával és pecsétjével látja el. Az ilyen bejegyzéssel ellátott gazdakönyvet vámőrlési tanusítványnak kell tekinteni. A többi vámőrlésre jogosultnak a községi elöljáróság az erre a célra szolgáló űrlapon állítja ki a vámőrlési tanusítványt és azon feltüntetett a jogosult nevét, lakóhelyét a háztartáshoz tartozók számát, a megőrölhető kenyérgabona mennyiségét, az őrlés határidejét és a nyilvántartás sorszámát.

Vámőrlési tanusítványt másra átruházni nem szabad. Aki vámőrlési tanusítványát elveszíti, újnak kiállítását nem igényelheti.

A Futura a terményrendelet szerint fizeti az árakat.

KISS KÁROLY:

Ahonnan elszállt a lélek

Kevesen vannak, akik kétszer járták Oroszországban, hiszen majdnem három évtized telt el az első és a második világháború között. És mégis akadnak olyan katonák, akik fegyverrel a kezükben 1914-ben és 1942-ben is átlépték az orosz határt. Ezek közé tartozik *dr Kiss* Károly is, aki 1915-ben 18 éves fejével vett részt az Osztrák Magyar Monarchia oroszországi hadjáratában. Később fogságba esett és több mint három évig mint hadifogoly járta az ázsiai szteppékbe vesző, akkor még cári Orosz Birodalmat. Hadifogsága alatt megtanult oroszul és figyelő szemmel nézte a kavargó életet, a Romanovok bukását és átélte az akkor induló bolsevizmus minden szörnyűségét. Hosszú, kalandos hónapok után került haza az orosz fogságból, ahol tapasztalatait és benyomásait papírra vette és itthon eltette őket fiókasztala egy csendes fiókjába. Azután multak az évek és bizonyára nem gondolta, hogy még egyszer, ezúttal is fegyverrel a kezében — immáron öszülő fejjel — látja viszont az óriási átalakuláson átment orosz földet. Ismét végigjárta a hadak útját, ismét feljegyzete a látottakat és még odakint a doni hómezőkön vetette papírra benyomásait, megfigyeléseit és a két Oroszország közötti különbséget.

Kiss Károly több mint kétszáz oldalas könyvben írta meg a két egymással teljesen ellentétes Oroszországról alkotott véleményét egy olyan ember tollával, aki nem filmekből, nem mások útleírásából, hanem két oroszországi hadjárat tapasztalataiból és közvetlen értesüléseiből ismerte meg ezt a sok titokkal teli országot. A drámai feszültségekkel tele könyv — mely a *Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadásában jelent meg* — bizonyára az idei *könyvnap egyik legnagyobb meglepetése lesz, mert ezt egy őrült készséggel megáldott élesszemű katona írta*, aki a fegyverek zajón túl is meghallotta a számmilliós orosz nép szivverését.

Futura albizományosa, Vastakarék Celldömölk.

— Szakvizsgaletétel. Hartai László forgalmi napidíjas, Bogács Gyula állomásfelvigyázójelölt és Nagy Margit napibéres pénztárkezelőnő sikerrel tették le a kereskedelmi vizsgát. Bácskai Mária, Óri Erzsébet, Óri Ilona, Pethő Magdolna, Zeleni Erzsébet, Hömöstrei Irén, Tungl Erzsébet, Ujtz Rozália, Ládonyi Mária, Márkus Rozália, Pajor Teréz, Óri Irma, Bödör Margit, Szabó Mária és Jakab Margit órabérátalányos kezelőnők sikerrel tették le a pénztárkezelőnői szakvizsgát.

HIREK

— Esküvők. Németh Irmuskát csillörtökön vezette oltárhoz a celldömölki evang. templomban Fülöp Géza celldömölki máv. pályamester. — Csalbók Rozáliát augusztus 14-én délután 5 órakor vezeti oltárhoz a bobai evangélikus templomban Zsupányi Gyula hosszuperesztegi tejkezelő.

— Eljegyzés. Özv. Domonkos Józsefné sz. Süle Linuskát Alsóságról eljegyezte Horváth Lajos celldömölki kőfaragómester.

— Vasuti kinevezés. A máv. igazgatósága Kacsala János máv. állomásfelvigyázót állomáselöljáróvá nevezte ki.

Ne kerülje el a Futura celldömölki raktárát.

— Járási tisztiértekezlet. Dr Hethéssy Jenő főszolgabíró az elmult szombaton délután a községháza tanácstermében a járás jegyzőivel tisztiértekezletet tartott, amelyen 15 község közellátási előadói is résztvettek. A közellátási kérdésekről dr Tuboly Lajos vármegyei közellátási előadó és Lacza Vilmos gazdasági felügyelő tartottak előadásokat.

— A celldömölki községi iparostanonciskola felügyelő-bizottsága pályázatot hirdet három óraadói állásra. Határidő augusztus hó 25. Helybeli, már itt működött pályázók vannak.

— Halálozás. Györffi János budapesti pincér 45 éves korában hosszas szenvedés után a Szent István kórházban elhunyt. Testvérei holttestét szülőföldjére, Celldömölkre szállíttatták és szerdán délután 7 órakor nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a r. kat. temetőben. Két testvére sógora és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— **Lelkész beiktatás elhalasztása.** Martos Ödön sárvári ev. lelkész beiktatása — a tervezett augusztus 8-i időpont helyett — a közbejött akadályok miatt később lesz megtartva.

— **Lakásakció Gércén.** Gercén 67 egész házhelyes és 27 telekkiegészités jogosultságát ismerte el a hivatalosan kiszállott bizottság, Galba Vince főszolgabiró vezetésével. A bizottságban részt vett Ivány József gazdasági felügyelő Sárvárról, valamint Kendik László vármegyei gazdasági felügyelő. Gércén a lakáshiányon feltétlenül segiteni kell! Van olyan udvar, melyben 9—13 család is lakik. Remélhetőleg ezt az első lépést a lakásinség enyhitésére további intézkedések is követik.

Raktárra szállitásnál is, jelárt kap a Futuránál.

— **Egy ittas ember szerencsétlensége.** Vajda Sándor 24 éves fiatalember vasárnap délután Sümegről Sopronba akart utazni. Vajda vasárnap erősen beborozott és Kemenespálfa közelében a vonatból kiesett. Az utasok meghuzták a vészféket és a kiesett fiatalembert első segélyben részesitették, majd a kalauzkocsiban helyezték el. A mentők a celldömölki állomásról beszállitották a kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. Szerencsére csak kisebb belső zúzódásokat szenvedett és már túl van minden veszélyen.

— **Felügyelői beiktatás.** A vasi-közép evangélikus egyházmegye folyó hó 8-án tartotta rendes évi közgyülését Szombathelyen. Ennek keretében iktatta be hivatalába — megható ünnepség közepette — Rónay B. Gyula esperes a gyülekezetek egyhangú bizalma által megválasztott, új egyházmegyei felügyelőt: Bertha Benő dr. sárvári járásbirósági elnököt az elhunyt áldott emlékű szentmártoni Radó Lajos örökébe. Az új világi vezérnek az egyházmegye munkamezején immár 25 évi hűséges és áldásos szolgálata biztos záloga az eredményes egyházkormányzásnak. A népes közgyülés másodfelügyelővé az egyházmegye ugyancsak egy régi, hűséges munkatársát: dr Rásó Béla vasvári közjegyzőt, egyházmegyei ügyészt; világi főjegyzővé pedig szentmártoni Radó Kálmán répcelaki földbirtokost választotta.

MOZIK MŰSOR

NEMZETI MOZGÓ CELLDÖMÖLK

Július 31, szombat, augusztus 1, vasárnap, 2, hétfő

Lidércfény

Főszereplők: Eugen Klöpfer, Krisztina Söderbaum, Anni Rosar, Paul Klinger, Kurt Meisel, Liesolette Schreiner, stb.

Augusztus 4, szerda, 5, csütörtök.

Vörös vihar

Főszereplők: Hölger Löwenadler, Aino Taube, Anders Henrikson, Ake Onberg.

ÁRPÁD MOZGÓ KEMENESMAGASI

Augusztus 1, vasárnap

Az éjszaka leánya

Főszereplők: Muráti Lili, Ajtay Andor, Ferenyi, ... Z., Rácz Vali, stb.

TURUL FILMSZINHÁZ RÉPCELAK

Augusztus 1, vasárnap

Gyurkovics fiúk

Főszerepben: Turay Ida, Simor Erzsi, ...

„A Színház lassanként a magyar nyelv romlásának félelmetes színhelye lesz"

Kolozsvárott most ért véget az a színházi ankét, amelyet dr Keledy Tibor polgármester báró Kemény János főigazgatóval együtt hivott össze az általános színházügyi kérdése megkezdése megvitatására.

Az értekezleten Zsindelyné Tüdős Klára, Gróf Bánffy Miklós, Tamási Áron és Zilahy Lajos érdekes felszólalása után Féja Géza tartott hatalmas érdeklődéstől kisért bátorhangú előadást.

— A tőke — mondotta — a maga képére és hasonlatosságára formálta a színházat, a maga légkörének és lélektanának szolgájává tette. Ennek a sajátosságnak köszönhetjük, hogy a szellemi megújhodás a színpadon a legnehezebb. Az utóbbi esztendőkben egyre többet hallottunk a színpadi technika fontosságáról. Ha igazi író lépett a színpad deszkáira, azonnal felzendült a züllő polgári dráma testőreinek kórusa és minden esetben megállapitotta, hogy az író tehetséges, de nincs tisztában a színpadi technika mindenható törvényeivel. Törvénnyé emeltek egy pusztító elvet, amelynek értelmében a mű testét bátran szabdalhatjuk, mert egyedül a színpadi technika törvényei szentek és sérthetetlenek.

— De nemcsak a technika nőtt a dráma nyakára, hanem a színész, közelebbről: a sztár is. De ne háritsunk mindent a sztárra, súlyos felelősség terheli színésznevelésünket is. A szép magyar beszédre való nevelésnek nyomát sem leljük. Színházunk lassan a nyelvrontó tényezők sorába lép és teljesen a főidegenszerű dekadens beszédmodorához alkalmazkodik. A színház lassanként a magyar nyelvrontásnak félelmes színhelye lesz. A mai színházi kultúra elszakitotta a színészt természetes közösségétől és a szakadás, amely 1867-től tudatosan és tervszerűen ment végbe, nemcsak a néptől, hanem a tényleges magyarságtól való elszakadást is jelenti.

— Olyan színházat akarunk, amely feltámasztja végre a magyar drámát. Es ennek a megújhodásnak Budapestről kell elindulnia.

Kik sorolhatók a nehéz-testimunkások közé?

A hivatalos lap csütörtöki száma közli a kormány rendeletét a neheztestimunkások körének megállapitasáról. A rendelet szerint általában neheztestimunkások a teherhordó-, szállitó- és rakodómunkások, ideértve a nehéz tárgyakat testi erővel az üzemen belül hordó szállitó- és rakodómunkásokat is.

A *mező- és erdőgazdaságban:* a kubikosok, favágók, mész- és szénégetők.

Az *ipari munkások* közül általában neheztestimunkásnak számitanak a kézierővel dolgozó kazánfűtők, a generátoroknál dolgozó kézi adagolók, megmunkáló gépet nehéz darabokkal, testi erővel kiszolgáló munkások.

A *vaz- és fémiparban:* a vas- és fémöntők, kemencemunkások, hengerészek, húzómunkások, sajtológépen dolgozók és fémnyomók, melegfűrésszel és melegollóval dolgozók, öntödei és hengerdei darukezelők, hegesztők, ónozók, horganyzók és ólmozók, ha nehéz munkakörülmények zött dolgoznak. Öntők és olvasztók, kalapácsvezetők, nagy munkadarabokkal dolgozó sajtolók és lyukasztók, kézi- és gépkovácsok és a nagy testi erőt kifejtő lakatosok.

A *kő-, föld-, agyag-, és üvegiparban:* az agyag-, homok-, és kavicsbányászok, kőfejtők, kővágók, kőfaragók, kőcsiszolók, téglavetők, samott- téglavetők, tégla- és cserépsajtoló munkások, üvegolvasztók, üvegfuvók és üveghúzók.

A *fa és csontiparban:* a rönkkéregezők, gömbfát feldolgozók lábnyomással dolgozó furnirdarabolók, faapritók és parkettberakók.

A *bőriparban:* a tanningyártó munkások, ázó-, meszes- és cseres műhelyben nagy állatbőrökkel dolgozók.

A *fonó- és szövőiparban:* a filmnyomó munkások, nedves apretúránál dolgozók, kender- és lenáztató munkások.

A *papirosiparban:* a fahántolók, facsiszolók, kénpörkölőkemencéknél dolgozó munkások.

Az *élelmezési és élvezeti cikkek gyártásában:* a vágók, vágóhidi hajtók, cukorfőzők, diffundánsok, illetőleg szeletszáritó kazánházi munkások, sör- és malátagyártásnál a malátaforgatók, végül a sütőmunkások.

A *vegyészeti iparban:* a klórral, klórszulfonsavval, technikai gázokkal, az oxigén és hidrogén kivételével, kénsavval, salétromsavval, lúggal, szalmiákszesszel, ólommal és nikotinnal dolgozó vegyészeti munkások, zúzó- és őrlőmunkások, izzón folyó elektrolizisnél alkalmazottak, gázgyári retortáknál, koksz- és kamarás kemencéknél alkalmazottak, továbbá gumi, mügumi vagy műanyaghengerlésnél keverő munkások.

Az *épitőiparban:* a kőművesek, állványozók, beton- és vasbetonépitésnél alkalmazottak, ácsok, vasút- és hidépitők, mélyfúrók, búvárok, süllyesztőszekrényben dolgozók, út- és mélyépitésnél, légnyomásos szerszámnál és kézi döngölőknél alkalmazott munkások.

A *sokszorosító iparban:* a nyomdai gépmesterek, betű- és tömöntők, kézi- és gépszedők.

Végül a *villamossági iparban:* az oszlopon dolgozó hálózati villanyszereplők, mozdonyvezetők, mozdonyfűtők, közforgalmi repülőterek műszaki személyzete (a pilóta is) és a légiforgalmi vállalatok, hajók személyzete

Gazdák figyelmébe!

Dorcsi József Celldömölk, Sárvár járasokban kijelölt gabona és terménykereskedő 18 éve fennálló keresztény cég.

Vásárolok: gabonát, vetőmagvakat a gazdáknál jól ismert gyors és pontos lebonyolítását és elszámolást továbbra is biztositom. Gabona szállitható bármelyik vidéki vagy helyi állomásra, kisebb tételeknél celldömölki raktárra. — Keressen fel bizalommal Celldömölkön: gróf Széchenyi ut 3.

Dorcsi József gabona és terménykereskedő

— **Előléptetések a máv.-nál.** A máv. igazgatósága a forgalomnál: Sági Gyula kalauzt, a vontatásnál: Ágoston Sándor, Sebestyén Sándor, Farkas István, Kishalmi Ferenc és Kolláth József mozdonyvezetőket és Somogyi Áron váltókezelőt, a pályafenntartásnál Simon Pál pályamestert egy-egy fizetési fokozattal léptette elő.

Kérjen felvilágositást: a Jurcsek pontokra a Futuránál.

— **Tánciskolai tanfolyam-záróvizsga.** Pallós János körünkben ismert tánctanár és növendékei augusztus 1-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a Griff-szálló kerthelyiségében — rossz idő esetén tánctermében — tartják tánciskolai tanfolyam-záróvizsgájukat, melyre az érdeklődő ifjúságot szeretettel várja a tanfolyam rendezősége. A zárt est keretében a diák-növendékek jazz zenekara is szerepel!

Adja el terményfeleslegeit a Futurának Celldömölkön.

— **Csoportkép elhelyezési ünnepély.** A celldömölki mozdonyfűtők és vontatási munkások olvasóköre augusztus 1-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Zöldfa-vendéglőben csoportkép elhelyezési ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődőket meghivja a rendezőség. Színre kerül az ünnepély keretében két egyfelvonásos vidám darab: „Fülemüle" és „Felsült jó madarak". Nagyszerü szereplőgárda és nagyszámú rendezőség gondoskodik a jó hangulatról. Helyárak: Fenntartott hely: 2 50 P, I. hely 2 P, II. helv 1.50 P, III. hely 1 P, állóhely 50 fillér.

Jó minőségű

sághegyi bor kisebb és nagyobb mennyiségben eladó. Cim: a kiadóhivatalban.

— **Június havi anyakönyvi bejegyzések.** Születések: Gáll László és Teke Saroltának leány, Farkas István és Birkás Ilonának leány. Nyéki Elek és Horváth Erzsébetnek fiú, Horváth Mihály és Burján Margitnak leány, Rákóczi Dezső és Győrffy Annának leány, Kolláth József és Dobos Máriának leány, Marton István és Munzer Margitnak fiú, Wágner József és Pribus Erzsébetnek leány, Kiskovács Péter és Kovács Máriának fiú, Szabó Lajos és Németh Karolinának leány, Pór József és Süle Annának fiú, Szabó András és Goda Erzsébetnek fiú, Neustadt Henrik és Friedmann Rózsinak fiú, Csőre Sándor és Szabó Annának leány, László Dénes és Nagy Júliannának fiú. — Halálozások: Mekk Mária 8 éves, Tóth Antalné 45 éves, Kovács József 69 éves, Géfin Iván 56 éves, Németh Kálmánné Tóth Teréz 60 éves, Gilczi József tizhetes. — Házasságkötés: Tuba Ferenc ny. csendőralhadnagy és Tömböly Irén.

A Celldömölki Hirlap

a környék legigényesebb hetilapja!

Olvasd! Terjeszd!

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

Kiadja:

A Turul Szövetség Kemenesaljai B. B. T.

Felelős kiadó

Takáts Károly

Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.

Turul-nyomda nyomása, Celldömölk.